

YEM İŞLETMECİLERİNİN ONAY ALMAK AMACIYLA YAPACAKLARI BAŞVURU İŞLEMLERİ

Aşağıda belirtilen konularda faaliyet gösterecek olan yem işletmeleri mevzuat gereği “Onay’a” tabidir. İşletmelerin talebi doğrultusunda uygun görülen işletmeler Bakanlık tarafından “Onay” verildikten sonra faaliyet gösterebilir, aksi durumda onaya tabi yem işletmeleri, Bakanlıktan “Onay” almadan faaliyet gösteremezler. Ayrıca Gıda Hijyeni Yönetmeliğinin kapsamı dışında olan, ham bitkisel yağın işlenmesi faaliyetini yürüten işletmeler ile ürettiği ürünü yemde kullanılmak amacıyla piyasaya arz etmek üzere **yağ asitlerinden oleokimyasal üretimi, biyodizel üretimi ve yağ karıştırma işlemi** faaliyetlerinden bir veya birden fazlasını yürütmekte olan, işletmeler de yem mevzuatına göre onay almak zorundadır.

Bakanlık tarafından Onay verildikten sonra faaliyet yürütmesi gereken işletmeler şunlardır;

- **Karma Yem Üreten İşletmeler:** Hayvanların ağızdan beslenmesi için tam veya tamamlayıcı yem şeklinde, yem katkı maddelerini içeren veya içermeyen, en az iki yem maddesinin karışımını üreten yem işletmelerden zooteknik katkılar grubundaki diğer zooteknik katkılar, koksidiyostatlar ve histomonostatlar ile büyütme faktörü gibi yem katkı maddelerini ya da bu katkıları içeren premiksleri **kullanarak** karma yem imal eden karma yem işletmeleri;
- **Yem Katkı Maddesi Üreten İşletmeler:** Yem katkı maddeleri mevzuatında belirtilen fonksiyonlardan bir veya birkaçına sahip, yeme veya suya katılan, yem maddesi ve premiksler dışındaki maddeler, mikroorganizmalar veya preparatlar ile besinsel katkılar, zooteknik katkılar, teknolojik katkılar ve duyuşal katkılar, Koksidiyostatlar ve histomonostatlar, Biyoproteinler, Bakteriler, mayalar, algler, mantarlar grubuna ait mikroorganizmalardan elde edilen proteinler. (Melas, damıtma kalıntıları, tahıllar ve nişasta içerikli ürünler, meyve suyu, kesik süt, laktik asit ve hidrolize bitkisel selülozlu substratlarda *Saccharomyces cerevisiae*, *Saccharomyces carlsbergiensis*, *Kluyveromyces lactis*, *Kluyveromyces fragilis* türü mikroorganizmalardan elde edilen proteinler hariç), Fermantasyon yoluyla amino asit üretimi sırasında elde edilen ürünleri üreten yem işletmelerdir.
- **Premiks Üreten İşletmeler:** Hayvanlara doğrudan yedirilmesi amaçlanmayan, yem katkı maddelerinin karışımı ya da bir veya birden fazla yem katkı maddesinin taşıyıcı olarak kullanılan bir yem maddesi veya suyla karışımlarından diğer zooteknik katkılar, Koksidiyostatlar ve histomonostatlar, Büyütme faktörleri, Vitaminler, provitaminler ve vitamin benzeri maddeler” grubunda yer alan A ve D vitaminleri, İz element bileşikleri grubunda yer alan bakır(Cu) ve selenyum(Se) üreten yem işletmelerdir.
- **Kedi-Köpek Maması Üreten İşletmeler:** Kedi ve köpeklerin tüketimine uygun yem üreten yem işletmeleridir.
- **Hayvansal Yan Ürün İşletmeleri;** Yetiştiricilikte kullanılmayacak olan sperma, oosit, embriyo dâhil, insanlar tarafından tüketimi amaçlanmayan hayvan kökenli ürünler veya hayvanların bütün vücut veya parçaları ile artıklarından yem üreten yem işletmeleridir.
- **Köpek Çiğneme Ürünü Üreten İşletmeler;** köpeklerin çiğnemesi için üretim yapan yem işletmeleridir.

KARMA YEM, YEM KATKI MADDESİ VE PREMİKS ÜRETEN YEM İŞLETMELERİNİN ONAY ŞARTLARI

Onay almak amacıyla başvuru yapan karma yem, yem katkı maddesi ve premiks üreten yem işletmelerinin başvuru öncesi Yem Hijyen Yönetmeliğinde belirlenmiş olan tüm şartların sağlamış olması gerekmektedir. Karma yem, yem katkı maddesi ve premiks üreten yem işletmelerinin tesis ve ekipman ile depolama ve nakliye sırasında sağlaması gereken şartlar aşağıda özetlenmiştir.

Tesis ve Ekipmanlarla ilgili şartlar

- Yem işleme ve depolama tesisleri, ekipmanlar, taşıma araçları, kaplar, kasalar, nakliye araçları ve yakın çevreleri temiz tutulur ve etkili bir haşere kontrol programı uygulanmalıdır.
- Tesis ve ekipmanların yapısı, büyüklüğü, tasarımı ve yerleşimi; yeterli temizlik ve dezenfeksiyona müsait olmalı, bulaşma ve çapraz bulaşmaya imkân vermeyecek ve genel olarak yem güvenilirliği ve ürün kalitesi üzerinde olumsuz bir etki yaratmayacak, hata riskini en aza indirecek şekilde olmalıdır.
- Yem ile temas halinde olan ekipmanlar ıslak temizliğin ardından kurutulmalıdır.
- Üretim ya da karıştırma için kullanılan tesis ve ekipmanlar işletme tarafından önceden hazırlanmış yazılı prosedüre uygun bir şekilde düzenli olarak kontrol edilmelidir.
- Tesisler yeterli aydınlatmaya sahip olmalıdır.
- Amaca uygun yeterli drenaj sistemi yapılmış olmalı, sistem, yemlerin bulaşma riskini önleyecek şekilde tasarlanarak, inşa edilmelidir.
- Yem üretiminde kullanılacak su, hayvanlar için uygun kalitede ve analizleri yapılmış olmalıdır.
- Su kanalları sağlam yapıda olmalı; pis su, atıklar ve yağmur suları yem güvenilirliğini ve kalitesini etkilemeyecek şekilde bertaraf edilmelidir.
- Haşere istilasını engellemek için döküntü ve tozlar kontrol altında tutulmalı ve haşere-kemirgen istasyonlarının sıraları ve yerleri belli olmalı ayrıca haritalandırılmalıdır.
- Pencereler, kapılar ve diğer dışa açılan yerler haşerelerin girişini engelleyecek şekilde korunaklı ve kapanabilir olmalıdır.
- Çatılar, kirliliği ve yoğunlaşmayı önleyecek, istenmeyen küflerin gelişmesini engelleyecek ve yem güvenilirliği ve kalitesini tehlikeye sokmayacak şekilde tasarlanır ve inşa edilmelidir.

Depolama ve Nakliye ile ilgili şartlar

- İşlenmiş yemler çapraz bulaşmaları önlemek için işlenmemiş yem maddelerinden ve katkı maddelerinden ayrı tutulur ve uygun ambalaj malzemeleri kullanılır.
- Yemler uygun şekilde depolanır ve uygun araçlar ile taşınır. Yemler sadece işletmenin yetkili kıldığı personelin giriş yaptığı ve uygun depolama koşullarının sağlandığı yerlerde depolanır.
- Yemler bozulmayı, herhangi bir karışıklığı, çapraz bulaşmayı önlemek için kolaylıkla tanımlanacak şekilde depolanır ve nakledilir.
- Yemlerin nakliyesi, depolanması, taşınması, muamele edilmesi ve tartımı için kullanılan kaplar ve ekipman temiz tutulur. Temizlik programları yapılarak deterjan ve dezenfektan kalıntıları en aza indirilir.
- Depolarda haşere istilasını azaltmak için gerekli tedbirler alınır ve depolar kontrol altında tutulur.
- Gerekli yerlerde, yoğunlaşma ve bozulmayı önlemek için sıcaklık mümkün olduğu kadar düşük tutulur.

HAYVANSAL YAN ÜRÜN İŞLEYEN (KEDİ-KÖPEK MAMASI ÜRETİMİ, KÖPEK ÇİĞNEME ÜRÜNÜ ÜRETİMİ) İŞLETMELERİN ONAY ŞARTLARI

Yem amaçlı hayvansal yan ürün işletmeleri ile hayvansal yan ürün kullanarak kedi köpek maması üreten işletmelerin onay işlemleri, hayvansal yan ürünlerle ilgili mevzuata göre yapılır.

Onay almak amacıyla başvuru yapan hayvansal yan ürün işletmeleri ile hayvansal yan ürün kullanarak kedi köpek maması ve köpek çigneme ürünü üreten yem işletmelerinde; İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliğinde belirlenmiş tüm şartların sağlanmış olması gereklidir. Bu kapsamda;

1. **Hayvansal yan ürün işleyen, üreten yem işletmelerinin** sağlaması gereken genel ve özel şartlar aşağıda özetlenmiştir.

- **Genel Şartlar;** yem amaçlı hayvansal yan ürün işleme fabrikaları aşağıdaki şartları karşılar.
  - Yem maddesi üretmek amacıyla faaliyet gösteren hayvansal yan ürün işleme fabrikaları, yalnızca veteriner hekim kontrolünden geçmiş ve insan tüketimine uygun olarak kesilen hayvanların parçalarından oluşan kategori III materyaller ile insan ve hayvanlara hastalık taşıma belirtisi olmayan memeli hayvanlar dışındaki deniz hayvanları, bunların yan ürünleri, kuluçka yan ürünleri, yumurta ve yan ürünleri ile kanatlı yan ürünlerini kullanır.
  - Hayvansal yan ürün işleme fabrikaları, kesimhaneler ve gıda işletmeleri ile aynı alanda yerleşik olamaz.
  - Kesimhanelerden ya da diğer işletmelerden kaynaklanan hayvansal yan ürünlerin işlenmesinden dolayı halk sağlığı ve hayvan sağlığına karşı oluşabilecek risklerin azaltılması için aşağıdaki şartların yerine getirilmesi halinde istisnai olarak bu işletmeler aynı alanda yerleşik olabilir.
    - Hayvansal yan ürün işleme fabrikası kesimhanelerden ve diğer işletmelerden fiziki olarak tamamen ayrı bir şekilde yerleşik olmalıdır.
    - İşleme fabrikalarında aşağıdaki sistemlerin kurulu olması gerekir.
      - İşleme tesisini kesimhaneye ya da diğer işletmelere bağlayan müstakil bir taşıma sistemi olur.
      - İşleme tesisinin ayrı bir girişi ile kabul havzası, ekipmanlar ve kesimhane çıkışının ayrı bir çıkışı olur.
    - İşleme tesisinde, kesimhanede ve diğer işletmelerde çalışan personelin çalışmaları sırasında riskin yayılmasını önleyecek her türlü tedbir alınmalıdır.
    - İşleme tesisine izin verilmeyen hiçbir personel ve hayvan girişi olamaz.
  - İşleme tesislerinde yeterli olacak şekilde temiz ve temiz olmayan olmak üzere ayrı bölümler olmalıdır. Temiz olmayan bölümde hayvansal yan ürünlerin alındığı ayrı bir bölüm olmalı ve bu bölüm kolaylıkla temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir şekilde inşa edilmelidir. Yerler sıvıların kolayca akışına imkân verecek şekilde olmalıdır.
  - İşleme fabrikalarında çalışanlar için yeterli giyinme yerleri, tuvaletler ve lavabolar bulunmalıdır.
  - İşleme fabrikaları hayvansal yan ürünlerin işlenmesi için yeterli sıcak su ve buhar üretim kapasitesine sahip olmalıdır.
  - Hayvansal yan ürünlerin teslim alındığı kirli bölümde, gerekli hallerde gelen parçaların daha küçük parçalara ayrılması için bir parçalama ekipmanı bulundurulmalı ve

parçalanmış materyalin işleme ünitesine doldurulması için bir doldurma ekipmanı yer almalıdır.

- Gerekli olan ısıtma işlemi için aşağıdaki ekipmanlar tesis edilmelidir.
  - Zamana karşı sıcaklığın izlenmesi için bir ısı ölçüm cihazı ve kritik kontrol noktalarında kullanılmak üzere basınç ölçer,
  - Hem işlemin kontrolü için hem de resmî kontrollerde göstermek için bütün ölçüm sonuçlarının kaydedildiği bir kayıt sistemi,
  - Isıtma işleminin yetersiz olması halinde bunu engellemek için bir güvenlik sistemi, bulunmalıdır.
- Gelen ve işlenen materyal ile depolanan ürünlerde, bulaşmanın önlenmesi için gelen materyal ile işlenmiş materyal ve depolanmış son ürün türlerinin bulunduğu alanlar kesin bir şekilde ayrılmalıdır.
- İşleme fabrikaları, taşıma araçları ile hammadde alım yerlerinin temizlik ve dezenfeksiyonu için yeterli tesislere sahip olmalıdır.
- İşleme fabrikalarında, hammadde alımının yapıldığı kirli bölümden ayrılan nakliye araçlarının tekerlerinin ve diğer bölümlerinin dezenfeksiyonu için yeterli bir donanım olmalıdır.
- Bütün işleme fabrikaları atık su yok etme sistemine sahip olmalıdır.
- İşleme fabrikaları gerekli analizleri yapabilecek bir laboratuvara sahip olmalı ya da bu analizleri yapabilecek harici bir laboratuvar hizmetlerinden yararlanmalıdır.
- Bir risk değerlendirme gerekli olduğunda işletme, Bakanlığın yetkili denetim görevlilerinin kalabileceği yeterli ve donanımlı bir odayı denetçilere tahsis eder.

• Özel şartlar

- Kategori III materyal işleyen işleme fabrikaları kategori I ve kategori II materyal işleyen fabrikalar ile aynı alanda yerleşik olamaz.
- Ancak kategori III işleme fabrikası ile diğer işletmeler tamamen birbirinden ayrı binalarda ise ve hammadde alımı sırasında, işleme sırasında, ürünlerin depolanması sırasında çapraz bulaşmayı önleyecek tüm tedbirlerin alınması halinde kategori III materyal işleme fabrikaları diğer işletmeler ile aynı alanda yerleşebilir.
- Kategori III materyal işleme fabrikaları gelen hammaddede ambalaj malzemesi, metal cisimler gibi yabancı maddeleri kontrol edecek ve ayıracak bir sisteme sahip olmalıdır. Hammaddeler işlenmeden önce bu yabancı cisimler ayrılmalıdır.

2. Hayvansal yan ürün kullanarak **kedî köpek maması ve köpek çiğneme ürünü üreten** yem işletmelerinin sağlanması gereken genel ve özel şartlar aşağıda özetlenmiştir.

• Genel şartlar

- İşlenmiş pet hayvan yemi ve köpek çiğneme ürünleri üretimi için İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliğinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (6), (13), (14), (15) ve (16) numaralı alt bentlerinde belirtilen maddeler dışındaki kategori III materyal kullanılır.
- Çiğ pet hayvanı yemleri için ise deri ve postlar, boynuz, diz ve dirsek eklemi, ayaklar, domuz kılları ve tüyler dışında İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliğinin 7 nci maddesinin birinci fıkrası (c) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde belirtilen kategori III materyal kullanılır.

- İşletme gelen materyalin güvenli bir şekilde muamele edilmesi ve depolanması için ve üretim sonrası kullanılmayan yan ürünlerin imhası için yeterli tesislere sahip olmalıdır ya da bu ürünler yakma tesislerine veya biyogaz ya da kompost tesislerine gönderilmelidir.
- **Özel şartlar**
  - **Çiğ pet hayvan yemi**
    - Çiğ pet hayvan yemleri herhangi bir sızıntıya imkan vermeyecek şekilde yeni ambalajlarda paketlenir.
    - Üretimden satış noktasına kadar herhangi bir bulaşmayı önlemek için her türlü tedbir alınmalıdır.
  - **İşlenmiş pet hayvan yemi**
    - Konserve mamalar minimum 3 Fc değerinde ısıtılmalı ve ısıtılmalıdır.
    - Konserve mamalar dışında diğer işlenmiş pet hayvan yemleri en az 90 °C ısıtılmalı ve ısıtılmalıdır.
    - Üretim sonrası işlenmiş pet hayvan yemlerinin bulaşmaya maruz kalmamaları için her türlü tedbir alınmalıdır.
    - İşlenmiş pet hayvan yemleri yeni ambalajlarda paketlenir.
  - **Köpek çiğneme ürünleri**
    - Köpek çiğneme ürünleri salmonella dahil patojenik mikroorganizmaları yok edecek bir ısıtılmalı ve ısıtılmalıdır.
    - Isıtılma işlemi sonrası köpek çiğneme ürünlerinin bulaşmaya maruz kalmaması için her türlü tedbir alınmalıdır.
    - Köpek çiğneme ürünleri yeni bir ambalaj içinde paketlenmelidir.

ONAY BELGESİ ALMAK İSTEYEN YEM İŞLETMELERİNDEN İSTENEN BELGELER VE BAŞVURU YERİ

1. **Dilekçe;** İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne hitaben yazılacak dilekçede; işletmenin unvanı, mahalle, cadde, sokak, bina numarası, kapı numarası ve ilçe adının bulunduğu adresi, işletmenin faaliyet konusu ile saatteki üretim miktarının ton/saat cinsinden miktarı ile yetkili kişinin cep telefon numarası bilgilerinin bulunduğu dilekçenin İl Müdürlüğümüze verilmesi gerekmektedir. [Başvuruda kullanılacak dilekçenin Word formatına buradan ulaşabilirsiniz.](#)
2. **Yem İşletmeleri İçin Onay Başvuru Formu;** Yem Hijyeni Yönetmeliğinin Ek-4 ünde yer alan Yem İşletmesi İçin Kayıt/Onay Başvuru Formunun Dilekçe ekinde İl Müdürlüğümüze verilmesi gerekmektedir.

YEM İŞLETMESİ İÇİN ONAY BAŞVURU FORMU
İSTANBUL TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜNE

BÖLÜM A

İşletmenin Unvanı	<i>İşletmenin Vergi Levhasında yer alan unvanı yazılacak</i>
İşletme sahibi/Tüzel kişilik adı	<i>İşletmenin Vergi Levhasında yer alan sahibi yazılacak</i>
İşletmenin adresi	<i>Mahalle, cadde, sokak, Bina ve Kapı No İlçe yazılacak</i>
Tel	<i>İşletmenin sabit telefonu ile yetkilinin cep tel. no</i>
Faks	<i>İşletmenin faks numarası yazılacak</i>
E mail	<i>İşletmenin ve yetkilinin e-posta adresi yazılacak</i>
Vergi No:	<i>İşletmenin vergi numarası yazılacak</i>
Ticaret Sicil No:	<i>İşletmenin Ticaret Sicil Numarası yazılacak</i>
T.C. Kimlik No:	<i>İşletme sahibinin/yetkilisinin T.C. Kimlik No yazılacak.</i>

BÖLÜM B

Faaliyet alanı	Gıda amaçlı hayvanlar için (İlgili kutuyu işaretleyin)	Gıda amaçlı olmayan hayvanlar için (İlgili kutuyu işaretleyin)
Yem üretimi	☐	☐
Yem depolama	☐	☐
Yem ithalatı	☐	☐
Perakende yem satışı	☐	☐
Hammadde tedariki	☐	☐
Paketleme	☐	☐
Diğer (belirtiniz)	☐	☐

BÖLÜM C

Faaliyet konusu	(İlgili kutuyu işaretleyin)
Karma yem	Büyük-küçükbaş yemleri ☐ Kanatlı yemleri ☐ Balık yemleri ☐ Ev ve süs hayvanları yemleri: kedi köpek maması ☐ Diğer ev ve süs hayvanları yemleri ☐ Diğer karma yemler (belirtiniz) ☐
Yem katkı	☐

Premiks	☐
Mineral yem	☐
Biyoproteinler	☐
Yem hammaddeleri	☐
Hayvansal yan ürünler	Et-kemik unu ☐ Balık unu ☐ Kanatlı unu ☐ Diğer(belirtiniz) ☐
Yalama taşı/ blok yem	☐
Diğer (belirtiniz)	☐ (Yukarıda belirtilen faaliyet konusu dışında kalanlar ile ilgili bilgiler yazılacaktır.)

- Yem amaçlı hayvansal yan ürün işletmeleri ile hayvansal yan ürün kullanarak kedi köpek maması üreten işletmelerin kayıt veya onay işlemleri, hayvansal yan ürünlerle ilgili mevzuata göre yapılır.

Yukarıda belirtmiş olduğum bilgilerin doğruluğunu beyan eder, işletmem için onay işlemlerinin yapılması hususunda gereğini arz ederim.

İşletme sahibi

Adı, soyadı

İmza

Kaşe -Tarih

Okunaklı olması kaydıyla el ile veya bilgisayarla eksiksiz olarak doldurulmuş, tahakkuk için mesaj gönderilecek bir cep telefonu ve mail adresi yer almalıdır. Başvuruda kullanılacak **Yem İşletmeleri İçin Onay Başvuru Formunun Word formatına buradan ulaşabilirsiniz.**

- 3. İş akış diyagramı;** İşletmenin bu iş akış diyagramında belirtilmesi gereken odalar/bölümler, makine ekipman yerleşimi, ürün akışları, drenaj kanalları ve atık su yönleri, sıhhi tesisat planı, personel hareketleri gibi bilgiler içermelidir. Bu örnek işletmenin projesine uygun olarak hazırlanmalıdır.

ONAY BELGESİ BAŞVURU ÜCRETLERİNİN TAHAKKUKU VE ÖDENMESİ

Onay belgesi düzenleme aşamasında, Bakanlığımızca 5996 sayılı kanununun 35 inci maddesi göre belirlenen ve yem işletmecileri tarafından, başvuru sırasında İl Müdürlüğü Döner Sermayesine ödenmesi gerekmektedir.

Onay işlemlerinin ücretlendirilmesi, işletmenin kapasitesine göre yapılır. Onaya tabi yem üreten işletmelerin kapasitelerine göre ücretlendirilmesinde varsa kapasite raporu, kapasite raporu yoksa firma beyanı esas alınmakta olup, beyanın işletmede doğrulanması yapılmaktadır

Ödeme miktarları başvuruda beyan edilen cep telefonuna gelecek mesaj sonrasında yatırılmaktadır. <https://istanbul.tarimorman.gov.tr/Menu/54/Doner-Sermaye-Birim-Fiyat-Listesi> adresinden miktarlar öğrenilebilir.

Belge işlemleri ile hizmetlerden müracaat sırasında alınan bedeller; sertifika ve belgelerin tanzim edilmesinin uygun görülmemesi durumunda da hizmetin gerçekleşmesi nedeniyle iade edilmez.

Hem onay hem kayıt başvurusunda bulunan gerçek ve tüzel kişilerden birim fiyat listesinde farklı hizmet başlığı altında yer alan her bir başvuru için ayrı ayrı ücret alınır.

Onaya tabi işletmelerde, onay belgesine onay kapsamındaki başka bir faaliyet eklenmesi durumunda işletmenin güncel toplam kapasitesine göre başvuru ücretinin ½ oranında ücret alınır. Onaya tabi işletmede adres değişikliği olması durumunda (taşınma gibi) onay numarası aynı kalsa dahi ücretlendirme güncel kapasitesi üzerinden tam ücret olarak alınır.

Tüm belgelerin nedeni ne olursa olsun değişikliklerinden başvuru ücretinin 1/2 oranında ücret alınır. Ancak;

- Kanun, Yönetmelik veya Bakanlığımız talimatlarıyla resen yapılan belge değişikliklerinde başvuru ücretinin 1/4 oranında ücret alınır.
- Belediyelerce resen yapılan adres değişikliklerinde başvuru ücretinin 1/4 oranında ücret alınır.

Mevzuata aykırı olması nedeniyle iade edilen dosyalardan alınan ücretler, mevzuata uygun hale getirilerek yeniden yapılacak müracaatlarda kullanılmayacağından, yeni yapılan müracaatlar için, son müracaat tarihindeki dosya ücreti alınmaktadır.

Yem işletmecisinin, başvuru dosyasını geri çekmesi halinde başvuru ücreti iade edilmemekte ve bu ücret yeni başvuruya mahsup edilmemektedir.

BAŞVURU SONRASI YAPILACAK İŞ VE İŞLEMLER

- Başvuru yapıldıktan sonra ilk aşamada işletmenin beyan edilen kapasitesine göre ücret tahakkuku yapılarak, işletme yetkilisinin cep telefonuna İBAN numarası ile birlikte yatırılacak miktar kısa mesaj olarak gönderilmektedir.
- Kısa mesajla bildirilen miktarın yatırılmasından sonra başvuru belgeleri mevzuata uygunluk yönünden incelenerek,
  - Bilgi ve belgelerin eksik veya yanlış hazırlanmış olması durumunda, Müdürlüğümüz tarafından eksiklikler resmi yazı ile başvuru sahibine bildirilir.
  - Eksiklikleri bir ay içerisinde tamamlanmayan dosya başvuru dosyası sahibine iade edilir.
- Bilgi ve belgelerin tamamlanması ve doğru olması durumunda yirmi iş günü içerisinde kontrol görevlileri tarafından Kanunun ilgili maddelerinde belirtilen hükümler ile Yem Hijyeni Yönetmeliğinde belirtilen ilgili şartların karşılanması halinde işletmeye onay verilir.
- Onay almak isteyen yem işletmecilerinde; Tehlike Analizi ve Kritik Kontrol Noktalarına Dayalı Sisteminin (HACCP Sistemi) kurulmuş olması ve gerekli tüm dokümanların işletmede bulundurulması gerekmektedir.
- Bakanlıkça yerinde yapılan incelemede, işletmede yem üretimi için gerekli altyapı ve ekipmanın tamamlanmış olmasına rağmen yem güvenilirliğini olumsuz etkilemeyecek bazı tali eksikliklerin tespit edilmesi durumunda, işletmeye şartlı olarak geçici onay verilebilir.
- Şartlı verilen onay süresi altı aydan fazla olamaz.
- İşletmenin tam onay alabilmesi için mevzuatta belirlenen tüm gereklilikleri yerine getirmesi gerekir.
- Ürünleri tesislerinde bulundurmadan sadece ticaretini yapan işletmeler üçüncü fıkrada belirtilen yerinde incelemeden muaf tutulur. Bu tür işletmeler piyasaya sundukları yemlerin bu Yem Hijyeni Yönetmeliğinde belirtilen şartlara uygun olduğunu belirtmek için Yem Hijyen

Yönetmeliğinin Ek-7 sinde yer alan form ile İl Müdürlüğüne taahhütte bulunur. [Taahhütnamenin Word formatındaki örneğine buradan ulaşabilirsiniz](#)

- Veteriner tıbbi ürünlerin perakende satışı için izin alan veteriner muayenehaneleri, poliklinikleri ve hayvan hastaneleri, yem katkı maddesi ve/veya premiks satmaları durumunda Yem Hijyen Yönetmeliğinde aranan hijyen gerekliliklerini sağlamak koşulu ile onaylı yem işletmesi olarak kabul edilir.
- İşletmelere verilen işletme onay belgeleri, diğer kamu kurum veya kuruluşlardan ilgili mevzuat gereği izin veya ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz.
- Bir işletmenin faaliyetleri ile ilgili kapasitesini geliştirmesi ya da yeni bir faaliyete geçmesi durumunda, bu değişikliği gerçekleştirdiğini Bakanlığa bildirmesi ve belgelendirmesi halinde, Bakanlık işletmenin kayıt ya da onayında bu değişikliği yapar.

ONAY BELGESİNİN GEÇERLİLİĞİ, İPTALİ

- Bir yem işletmesinde yapılan resmi kontrol sonucunda, aşağıda belirtilen onay iptalini gerektiren hükümlerden başka, yem üretimini ve güvenilirliğini olumsuz etkileyebilecek düzeyde eksiklik bulunduğu durumlarda, işletmenin eksik bulunan bir veya daha fazla faaliyeti veya tüm faaliyetleri ile ilgili kayıt veya onayı geçici olarak askıya alınır.
- Askıya alma süresi eksikliklerin tamamının giderilmesine kadar devam eder.
- Eksikliklerin bir yıl içerisinde karşılanmaması halinde kayıt veya onay iptal edilir.
- Bir yem işletmesinde aşağıda belirtilen hususların tespiti halinde, o işletmenin bir veya birden fazla faaliyeti veya tüm faaliyeti ile ilgili kayıt veya onayı iptal edilir.
  - İşletmenin bir ya da birden fazla faaliyetine son vermesi,
  - İşletmenin faaliyetlerini sürdürmesi için gerekli şartları bir yıl içerisinde karşılayamaması,
  - İşletmenin güvenilir yem üretimi bakımından ciddi eksikliklerinin olması ve sık sık üretimini durdurması ve gelecekte üretimine devam etmesi için yeterli güvencenin bulunmaması.

ONAYLI YEM İŞLETMELERİNİN RESMİ KONTROLLERİ

- Onaylı yem işletmeleri İl/İlçe Müdürlükleri tarafından rutin, ihbar ve şikâyete dayalı denetim gibi yıllık kontrol planı dışında yapılan denetimler ile Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından resmi kontrole tabi tutulabilirler.
- Kontrol görevlisi, 5996 sayılı Kanun kapsamında, kendi hayvanları için yem üreten hayvancılık işletmeleri dahil tüm yem işletmelerini kontrol eder ve gerektiğinde numune alabilir.
- İşletme onayı dışındaki tüm denetimler habersiz yapılmaktadır.
- Resmî kontrol sonucu, mevzuata uygun olmayan, insan, hayvan veya bitki sağlığı açısından tehlike oluşturan yemlerin piyasaya arz edilmiş olmaları halinde, satışı durdurularak, sahibi veya işletmecisi tarafından piyasadan toplatılmaktadır.
- Resmi kontroller sırasında yem güvenilirliği açısından tehlike oluşturacak veya acil tedbirlerin alınmasını gerektirecek bir olumsuzlukla karşılaşılması durumunda işletmenin faaliyetinin durdurulması, ürünün toplatılması ve el konulmasında 5996 sayılı Kanun çerçevesinde kontrol görevlisi yetkilidir.
- Resmi kontrol sonucunda tespit edilen uygunsuzluğun gerektirdiği idari yaptırım, uygunsuzluğa neden olan işletmeye (üretim yeri, depolama ve satış yeri vb.) uygulanması gerekmektedir.

- Üründe GDO yönünden bir olumsuzluk çıkması ya da istenmeyen maddelerin belirlenen limitlerin üzerinde içermesi halinde bu durum üreticinin sorumluluğundadır. Etiket bilgilerinin dışında üründe küflenme çürüme şeklinde bozulma olması durumunda satıcının depolama koşulları uygunsa bu durumdan da üretici sorumludur.
- Kontrol görevlisi kimliğini ibraz ederek kendisini tanıtmalı, işletme yetkilisine resmi kontrolün amacı konusunda bilgi vermelidir. Denetim, işletme yetkilisi ya da yetkilinin görevlendireceği işletme elemanı ile beraber yapılmalıdır.
- Resmi kontrol sırasında herhangi bir engelleme ile karşılaşıldığında, bu durum, “Denetim ve Kontrolün Engellendiğine Dair Tutanak” (Ek-2) ile tespit edilerek, 5996 sayılı Kanunun 41(1) inci maddesi (ç) bendine göre yasal işlem uygulanmalıdır. En kısa süre içerisinde güvenlik güçleri ile beraber resmi kontrol yeniden yapılmalıdır.
- Denetim sırasında;
  - Öncelikle işletmenin onaylı veya kayıtlı olarak faaliyet gösterip göstermediği,
  - 5996 sayılı Kanun’un EK-1’ine uygun olarak işin nev’ine göre personel çalıştırıp çalıştırmadığı,
  - İşletmenin hammadde depolarının ve içindeki hammaddenin uygun olup olmadığı,
  - İşletmenin hammaddeden son ürüne doğru üretim basamaklarının mevzuata uygun olup olmadığı,
  - Yem üretim işletmesinde üretilen yemlerin, kullanılan hammadde ve yem katkı maddelerinin, etiket bilgilerinin, izlenebilirlikle ilgili kayıtların (irsaliye, fatura ve Bakanlıkça istenilen kayıtlar, işletme kayıtları vb.) mevzuata uygunluğu, kontrol edilmektedir.
- Kontrol sırasında gerekli görüldüğü durumlarda numune alınmaktadır.
- Resmi kontrollerde alınan numunelerden muayene ve analiz ücreti talep edilmez. Analiz sonucuna itiraz olması durumunda şahit numunenin analiz ücreti dahil tüm masraflar ilgili gerçek veya tüzel kişi tarafından karşılanır.
- Yapılan resmî kontrol sırasında, işletmenin tamamının veya bir bölümünün hayvan sağlığı ve yem güvenilirliği açısından tehlike oluşturması ve acil tedbirleri gerektirmesi durumunda, üretimin tamamı veya tehlike oluşturan bölümünün faaliyeti; Faaliyetten Men Tutanağı düzenlenerek durdurulmaktadır.
  - Eksiklikler giderilinceye kadar faaliyetine izin verilmemektedir.
  - Eksikliklerin giderildiğinin tespit edilmesi durumunda tutanak düzenlenerek işletmenin faaliyetine izin verilmektedir..
- Hayvan sağlığı ve yem güvenilirliği açısından tehlike oluşturmayan eksikliklerin tespit edilmesi durumunda üretim durdurulmadan eksikliklerin giderilmesi için süre verilmekte ve süre sonunda tekrar işletmeye gidilerek eksikliğin giderilip giderilmediği kontrol edilmektedir.
  - Verilen süre sonunda eksiklikler giderilmemesi durumunda yasal işlem yapılmaktadır.
- Resmi kontrollerin herhangi bir aşamasında işletme yetkilisinin, tutanakları imzalamayı reddetmesi durumunda işletme yetkilisinin adı ve soyadı yazılarak ya da kaşesi basılarak imza kısmına “İMZADAN İMTİNA ETMİŞTİR” ifadesi yazılarak, söz konusu tutanak Tebligat Kanununa göre işletmeye tebliğ edilmektedir.